

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS PANEVĖŽIO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2023 m. sausio 24 d. Nr. 21RE4- 6 (AG4-111/19-2022)

Panevėžys

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Astos Povilonienės (pranešėja), Sigitos Šimbelytės ir Vestos Šliogerytės (Komisijos posėdžio pirmininkė),

viešame Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos R. P., atstovaujamos advokato padėjėjos S. R., skundą atsakovei Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Kauno priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Marijampolės priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai, trečiajam suinteresuotam asmeniui B. K. dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja R. P., atstovaujama advokato padėjėjos S. R., skundu Komisijos prašo panaikinti atsakovės Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – ir Departamentas) Kauno priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Marijampolės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos (toliau – ir Tarnyba) 2022-11-21 administracinį aktą Nr. 9.4-2-1587/2022(11.2.109 E) „Dėl pažeistų teisių ar teisėtų interesų“ (toliau – ir Sprendimas); įpareigoti atsakovę ištirti aplinkybes, susijusias su gaisrinės saugos taisyklių pažeidimu įrengiant kaminą ant gyvenamojo namo adresu (duomenys neskelbtini) ir įpareigoti trečiąjį suinteresuotą asmenį B. K. pašalinti padarytą pažeidimą.

Paaiškino, kad pareiškėja 2022-10-14 atsakovei pateikė skundą „Dėl pažeistų teisių ar teisėtų interesų“ (toliau – 2022-10-14 Skundas), kuriuo prašė išaiškinti, ar kamino, esančio adresu (duomenys neskelbtini), pritaissymas, atstumai, aukštis atitinka priešgaisrinės saugos reikalavimus ir jeigu neatitinka, prašė įpareigoti (duomenys neskelbtini) namo savininkus ištaisyti trūkumus. Į šį pareiškėjos 2022-10-14 Skundą Tarnyba pateikė atsakymą ginčijamu Sprendimu, su kuriuo pareiškėja nesutinka ir jį skundžia Komisijai.

Pareiškėja skunde nurodo, kad nekilnojamas turtas – patalpa butas adresu (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Butas) yra sublokuotas, sujungtas su nekilnojamuoju turtu – gyvenamuoju namu adresu (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Gyvenamasis namas). Pareiškėja nuosavybės teises į Butą įgijo 2019-04-30 pagal Pirkimo-pardavimo sutartį Nr. 1445; pradėjusi gyventi ir naudotis įsigytu turtu, pareiškėja pastebėjo, jog trečiajam suinteresuotam asmeniui Gyvenamajame name užkūrus krosnį, pareiškėjos Bute intensyviai jaučiasi dūmų kvapas, dūmai eina pro langą į Buto vidų, nes kaminas yra labai žemai, prie pat Buto sienos ir vieno iš langų; be to, Buto stogo konstrukcijos yra medinės, todėl prie pat sienos ir stogo konstrukcijų sumontuotas kaminas, pasak pareiškėjos, vienareikšmiškai kelia grėsmę gaisro kilimui. Pareiškėja mano, kad įrengiant kaminą ant Gyvenamojo namo stogo yra pažeisti šių teisės aktų reikalavimai:

1. Gaisrinės saugos pagrindinių reikalavimų, patvirtintų Departamento direktoriaus 2010-12-07 įsakymu Nr. 1-338, 6 p.;

2. Statybos techninių reikalavimų reglamento STR 2.01.01(2):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Gaisrinė sauga“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999-12-27 įsakymu Nr. 422, 9.6. 2 pp.;

3. Šildymo sistemų, naudojančių kietąjį kurą, gaisrinės saugos taisyklių, patvirtintų Departamento direktoriaus 2013-10-28 įsakymu Nr. 1-264, 24 p.

Pareiškėja skunde nurodė, kad Tarnyba iš esmės konstatavo kamino įrengimo Gyvenamajame name gaisrinės saugos taisyklių pažeidimo faktą, tačiau nurodė, jog nėra galimybės nustatyti, kuriuo statybos etapu – ar statant Gyvenamąjį namą, ar vykdant šių patalpų paskirties pakeitimo į Gyvenamąsias patalpas ir kapitalinį remontą buvo pažeistos saugos taisyklės.

Pareiškėjai nėra aišku, kokius savininkų pateiktus dokumentus Tarnyba analizavo. Pasak pareiškėjos, akivaizdu, kad Tarnyba netyrė ir neanalizavo Gyvenamojo namo statybą leidžiančių dokumentų ir statybos pridavimo dokumentų (ar faktiškai įrengtas Gyvenamojo namo kaminas atitinka projektinę dokumentaciją), o rėmėsi tik šio Gyvenamojo namo gyventojų, kuris net nėra šio namo savininkas žodiniais paaiškinimais. Pareiškėjos teigimu, iš jos šiame skunde nurodytų teisės aktų nuostatų matyti, kad esminio statinio gaisrinės saugos reikalavimo – riboti gaisro kilimo galimybę ir ugnies bei dūmų plitimą statinyje – turi būti laikomasi per visą statinio naudojimo trukmę, nepaisant to, kuriuo metu buvo padaryti gaisrinės saugos reikalavimų pažeidimai.

Pareiškėja taip pat skunde nurodo, jog analizuojant teisės aktų nuostatas, t. y. Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymo (toliau – Priešgaisrinės saugos įstatymas) 14 str. 1 d., 15 str. 1 d. bei Valstybinės priešgaisrinės priežiūros nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-06-09 nutarimu Nr. 739, 20 p., darytina išvada, kad atsakovė yra ne tik tas subjektas, kuris turėjo įstatymu nustatytą pareigą kontroliuoti, ar ant Gyvenamojo namo įrengtas kaminas teisėtai, laikantis projektinių ir techninių sprendimų, ar jo įrengimas atitinka priešgaisrinę saugą reglamentuojamus teisės aktus ir ar yra užtikrinama žmonių apsauga nuo gaisrų, bet ir nustatęs pažeidimus, taikyti poveikio priemones dėl priešgaisrinę saugą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimų.

Pareiškėjos teigimu, Tarnyba gaisrinės saugos taisyklių pažeidimo faktą nustatė ir konstatavo, tačiau nesiaiškino, kas yra už tai atsakingas ir poveikio priemonių netaikė; dėl tokio Tarnybos neveikimo susidaro situacija, kad yra akivaizdi grėsmė kilti gaisrui tiek pareiškėjos, tiek ir Suinteresuoto asmens Gyvenamosiose patalpose, kurios yra sublokuotos, tačiau prevencinių priemonių nėra imtasi. Taip pat pareiškėja skunde pažymėjo, kad ji ir trečiasis suinteresuotas asmuo gražiuoju nesusitaria dėl šios situacijos išsprendimo.

Atsižvelgdama į skunde išdėstytas aplinkybes, pareiškėja mano, kad skundžiamas Sprendimas yra neteisėtas ir nepagrįstas (b. l. 4-7).

Atsakovė atsiliepiu į pareiškėjos skundą prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Paaiškino, kad Tarnyboje buvo gautas pareiškėjos 2022-10-14 Skundas dėl pažeistų teisių ir teisėtų interesų, dėl pristatyto dūmtraukio Gyvenamajame name ir kuriuo buvo prašoma išaiškinti, ar kamino pritaissymas, atstumai, aukštis, atitinka priešgaisrinės saugos reikalavimus ir jeigu neatitinka, prašė Tarnybą įpareigoti Gyvenamojo namo savininkus ištaisyti trūkumus. 2022-11-08 Tarnybos vyriausiasis specialistas A. G. (toliau – Tarnybos pareigūnas) 2022-10-14 Skundo pagrindu atliko faktinių aplinkybių patikrinimą vietoje ir jo rezultatus užfiksavo 2022-11-08 Faktinių aplinkybių patikrinimo akte (toliau – Patikrinimo aktas), 2022-11-21 Tarnybiniu pranešimu Nr. V-2-2924/2022(11.2.123 E) (toliau – Tarnybinis pranešimas) informavo Tarnybos viršininką apie šio 2022-10-14 Skundo nagrinėjimą, o 2022-11-21 Tarnyba pateikė atsakymą ginčijamam Sprendimui, kuris buvo išsiųstas pareiškėjai, trečiajam suinteresuotam asmeniui ir statinių naudojimo priežiūrą įgaliotai atlikti Marijampolės savivaldybės administracijai (toliau – Administracija).

Atsakovė atsiliepiame nurodė, kad Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų 2007-08-22 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 875, 35 p. nustato, kad prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją; Valstybinės priešgaisrinės priežiūros nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-06-09 nutarimu Nr. 739, (toliau – Nuostatai) 19 p. nustatyta, kad objektų priešgaisrinė būklė kontroliuojama atliekant objektų atitikties priešgaisrinę saugą

reglamentuojantiems teisės aktams patikrinimus Departamento direktoriaus nustatyta tvarka. Objektų patikrinimo tvarką Departamente reglamentuoja Objekto atitikties gaisrinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams patikrinimų atlikimo tvarkos aprašas, patvirtintas Departamento direktoriaus 2022-02-04 įsakymu Nr. 1-60, (toliau – Aprašas), kurio 63 p. nustato, kad objekto patikrinimo metu vizualiai tikrinama, kaip laikomasi teisės aktų, nustatančių eksploatuojamų objektų gaisrinės saugos reikalavimus, ir atsižvelgiama į kitus veiksnius, turinčius įtakos žmonių ir turto gaisrinei saugai.

Atsakovės teigimu, Tarnybos pareigūnas, gavęs pavedimą nagrinėti pareiškėjos 2022-10-14 Skundą, ėmėsi veiksmų siekdamas išsiaiškinti visas 2022-10-14 Skundo aplinkybes ir 2022-11-08 atliko faktinių aplinkybių patikrinimą vietoje; 2022-10-14 Skunde buvo prašoma išsiaiškinti, ar kamino pritaisymas, atstumai, aukštis, atitinka priešgaisrinės saugos reikalavimus ir jeigu neatitinka, prašoma įpareigoti Gyvenamojo namo savininkus ištaisyti trūkumus. Patikrinimo metu nustatyta, kad Gyvenamojo namo dūmtraukis, esantis rytinėje pastato dalyje prie gyvenamojo namo adresu (duomenys neskelbtini) Marijampolė (toliau – ir Pastatas), vakarinės sienos yra žemesnis už priblokuoto statinio dvišlaitį stogą, visos dūmtraukio sienelės turi būti ne mažiau kaip 120 mm storio, per visą dūmtraukio aukštį, dūmtraukio metalinis įdėklas pritvirtintas metalinėmis apkabomis prie sublokuoto pastato medinių stogo vėjalėnčių ir kad minėti trūkumai neatitinka Šildymo sistemų, naudojančių kietąjį kurą, gaisrinės saugos taisyklių, patvirtintų Departamento direktoriaus 2013-10-28 įsakymu Nr. 1-264 (toliau – Gaisrinės saugos taisyklės), 24, 26 ir 37 p. reikalavimų.

Pasak atsakovės, Gaisrinės saugos taisyklės yra normatyvinis statybos techninis dokumentas, taikomas projektuojant ir statant naujus statinius, rekonstruojamoms ar remontuojamoms statinių dalims, keičiant statinių ar statinių dalių naudojimo paskirtį (Gaisrinės saugos taisyklių 6 p.); patikrinimo metu buvo nustatyti šiuo metu galiojančių Gaisrinės saugos taisyklių, kurios įsigaliojo nuo 2013-10-28, pažeidimai pastate, kurio statyba baigta 2004 m., todėl vadovaujantis principu, kad teisės aktai atgal negalioja, nėra teisinio pagrindo įpareigoti naudotoją iš naujo perprojektuoti dūmtraukį pagal naujus reikalavimus ir siekiant tiksliai nustatyti, kokie normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimai turėtų būti taikomi konkrečioms statiniams, būtina įvertinti statinio projektą ir įvertinti, ar statinys yra naudojamas taip ir pagal tuos teisės aktų reikalavimus, kaip numatyta statinio projekte.

Atsiliepime atsakovė nurodo Lietuvos Respublikos statybos įstatymo (toliau – Statybos įstatymas) 47 str. 1 d., Statybos techninio reglamento STR 1.07.03:2017 „Statinių techninės ir naudojimo priežiūros tvarka. Naujų nekilnojamojo turto kadastro objektų formavimo tvarka“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016-12-30 įsakymu Nr. DI-971, 12.1 pp., 102.3 pp., 108 p. nuostatas ir teigia, kad kontroliuoti, ar statinių naudotojai statinius naudoja nepažeisdami projektų, ar atlieka kitas statinių naudotojų pareigas, taip pat pareikalauti pateikti statinio projektą, yra įgalios savivaldybių administracijos, todėl šiuo atveju Tarnyba apie nustatytus normatyvinių statybos techninių dokumentų neatitikimus ir galimai naudojant statinį pažeidžiamus projekto sprendinius informavo Administraciją bei pažymi, kad Departamentas nėra įgalios taikyti poveikio priemones už statinio naudojimo priežiūros reikalavimų nesilaikymą.

Atsiliepime taip pat nurodyta, jog Departamento įsitikinimu, pareiškėja klysta Komisijai paduotame skunde teigdama, kad Departamentas yra ne tik tas subjektas, kuris turėjo įstatymų nustatytą pareigą kontroliuoti, ar ant Gyvenamojo namo įrengtas kamino teisėtai, laikantis projektinių ir techninių sprendimų, ar jo įrengimas atitinka priešgaisrinę saugą reglamentuojančius teisės aktus ir ar yra užtikrinama žmonių apsauga nuo gaisrų, bet ir nustatęs pažeidimus, taikyti poveikio priemones dėl priešgaisrinę saugą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimų. Atsakovės nuomone, visų pirma, pagal Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo 8 str. 2 d. 4 p., kontroliuoti statybų vykdymo teisėtumą yra Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos funkcija, antra, ginčas dėl statybos norminių teisės aktų įgyvendinimo, keliamas praėjus beveik 10 metų nuo statinio statybos užbaigimo.

Atsakovė atsiliepime atkreipia dėmesį, kad pareiškėja prie skundo pridėjo 2000-04-14 garažų su pagalbinėmis patalpomis Pastato priėmimo naudoti aktą ir nurodo, kad jos Buto statyba niekaip nesusijusi su Gyvenamojo namo kamino įrengimo pažeidimais; pareiškėja skunde

nepaaiškina, kada buvo pakeista šio statinio paskirtis į gyvenamąją, ar buvo rengiamas projektas, ar paskirties keitimo metu vyko statinio rekonstravimo ar remonto darbai, tačiau Tarnybos pareigūno Tarnybinio pranešimo priede „Fotolentelė“ yra pateikta nuotrauka Nr. 3, kurioje užfiksuotas 2016 m. parengto Pastato paskirties keitimo į gyvenamosios paskirties kapitalinio remonto projekto brėžinys „Fasadas“, o pareiškėjos pateiktame nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašė esantis įrašas „2018-11-08 Deklaracija apie statybos užbaigimą / paskirties pakeitimą“ tik patvirtina faktą, kada buvo keičiama garažų pastato paskirtis į gyvenamąją. Pasak atsakovės, iš skundo matyti, kad Gyvenamasis namas baigtas statyti 2004 m.; keičiant statinių paskirtį, taip pat kaip ir statant naują statinį, turi būti įgyvendinti normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimai, o Statybos įstatymo 6 str. 4 d. numato, kad statinys turi būti statomas ir pastatytas, o statybos sklypas tvarkomas taip, kad statybos metu ir naudojant pastatytą statinį trečiųjų asmenų gyvenimo ir veiklos sąlygos, kurias jie turėjo iki statybos pradžios, galėtų būti pakeistos tik pagal normatyvinių statybos techninių dokumentų ir normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų nuostatas, todėl neturėdamas teisinio pagrindo išsireikalauti statinio projektinę dokumentaciją, Tarnybos pareigūnas konstatavo, kad peržiūrėjęs sublokuotų pastatų savininkų pateiktus dokumentus nėra galimybės nustatyti, kuriuo statybos etapu, ar statant Gyvenamąjį namą ar statant garažus su pagalbinėmis patalpomis adresu (duomenys neskelbtini), ar vykdant šių patalpų paskirties pakeitimo į gyvenamąsias patalpas ir kapitalinį remontą, buvo pažeistos šildymo sistemų naudojančių kietąjį kurą, gaisrinės saugos taisyklės.

Atsakovės teigimu, pareiškėjos 2022-10-14 Skunde pateikto prašymo pirmoji dalis, kuria pareiškėja prašo išaiškinti, ar kamino pritaissymas, atstumai, aukštis atitinka priešgaisrinės saugos reikalavimus, skundžiamame Sprendime yra atsakyta įvardijant neatitikimus galiojančioms Gaisrinės saugos taisyklėms, o dėl antrosios prašymo dalies, kuria pareiškėja prašo įpareigoti Gyvenamojo namo savininkus ištaisyti trūkumus, informacija buvo pateikta už statinių naudojimo priežiūrą atsakingam subjektui – Administracijai (b. l. 35-38).

Trečiasis suinteresuotas asmuo atsiliepiame į pareiškėjos skundą nuomonės dėl skundo reikalavimų nepareiškė.

Paaiškino, kad pareiškėja neteisingai informavo Komisiją apie Pastato buvusią ir esamą paskirtį; 2016-04-12 Administracijos buvo išduotas „Rašytinis pritarimas statinio projektui“ Nr. RPSP-41-160412-00014, versija Nr. 1, kuriuo buvo keičiama Pastato paskirtis ir atliekamas perprojektavimas iš garažų (Negyvenamosios paskirties pastatai) į gyvenamąją (Gyvenamosios paskirties pastatai); buvo atliktas ir patvirtintas rekonstrukcijos projektas, kuriame nesimatė, kad Pastatas sublokuotas su Gyvenamuoju namu.

Trečiojo suinteresuoto asmens teigimu, projektuojantis architektas ne viską teisingai pateikė; gal nežinojo, gal nematė, kad vakarinė Pastato pusė blokuota su Gyvenamuoju namu; pateiktuose brėžiniuose tai nesimato, nors tai matosi tikrovėje ir pateiktoje Nekilnojamo turto objekto kadastrinių matavimo byloje Nr. 18/4460 (2004-08-05); suprojektuotame projekte visai nėra pateikta vakarinio fasado; pastatai sublokuoti pagal ankstesnio savininko Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos apsaugos policijos skyriaus (toliau – ir Apsaugos policijos skyrius) 1996-10-02 pažymą-sutikimą Nr. 377 ir trečiojo suinteresuoto asmens 1995-06-13 sutikimą. Pasak trečiojo suinteresuoto asmens, nebuvo derinta nei su Statybos inspekcija, nei su kaimynais, nei su Departamentu; projektuotojui, be kitų dokumentų, nebuvo pateiktas kaimyniniuose žemės sklypuose esančių pastatų naudotojų rašytinis sutikimas sujungti projektuojamą pastatą ir kaimynui (kaimynams) priklausantį (priklausančius) pastatą (pastatus) į vieną gaisrinį skyrių, kaip tai numatyta Statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016-11-07 įsakymu Nr. D1-738, 7.4 pp. ir 7.4.3 pp.; Pastatas projektuotas ir rekonstruotas nesilaikant priešgaisrinių taisyklių ir reikalavimų. Trečiojo suinteresuoto asmens nuomone, tai patvirtina ir Tarnybos 2019-08-28 raštas Nr. 9.4-2-1225.

Atsiliepiame į pareiškėjos skundą taip pat nurodoma, kad 1995-06-13 trečiasis suinteresuotas asmuo davė sutikimą Apsaugos policijos skyriui blokuoti pastatus tarp (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini) sklypų įrengiant garažus su pagalbinėmis patalpomis; daugiau jokių sutikimų ar derinimų nedavė; Gyvenamasis namas jau beveik 20 metų eksploatuojamas; Pastato stogo

konstrukcijas, kurios yra medinės, beveik 1 metrą išlenda į trečiojo suinteresuoto asmens sklypo perimetrą, o apie kaminą stogo pakalimas padarytas siauresnis, kad tilptų ir tai patvirtina, kad Pastatas buvo pastatytas vėliau nei trečiojo suinteresuoto asmens; 2019-07-26 buvo pateikti paklausimai atitinkamoms tarnyboms dėl Pastato vykdomos rekonstrukcijos.

Trečiasis suinteresuotas asmuo atsiliepime nurodė, kad norint taikiai išspręsti ginčą šioje byloje, reikalauja, kad pareiškėja Pastato stogo konstrukcijas, kurios yra medinės ir beveik 1 metrą išlenda į jo sklypo perimetrą, patrauktų į savo sklypo ribas dėl ko ir kaminas atsilaisvins nuo medinių konstrukcijų, taip pat neprieštarauja, kad pareiškėja savo lėšomis kaminą galėtų paaukštinti, kad nebūtų jaučiamas dūmų kvapas (b. l. 64-65).

Skundas tenkintinas iš dalies.

Byloje ginčas kilo dėl Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Kauno priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Marijampolės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos 2022-11-21 sprendimo Nr. 9.4-2-1587/2022(11.2.109 E) „Dėl pažeistų teisių ar teisėtų interesų“ teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus (b. l. 15-17, 47-49).

Byloje esančių rašytinių įrodymų pagrindu nustatyta, kad pareiškėjai nuo 2019-05-14 bendrąja jungtine sutuoktinių nuosavybės teise priklauso nekilnojamas turtas – patalpa butas adresu (duomenys neskelbtini) (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini)) (b. l. 11-12, 81-82, 88-89).

Pareiškėja kreipėsi į Tarnybą 2022-10-14 Skundu, kuriame išreiškė šiuos nusiskundimus: prie Pastato pritaistas kaminas, kuris priklauso Gyvenamajam namui; kaminas pritaistas yra vieno metro atstumu nuo Pastate esančio lango viename aukštyje; prasidėjus šildymo sezonui pareiškėja negali atsidaryti lango, dėl didelės tikimybės apsinuodyti dūmais, kurie keliauja tiesiai į kambarį. Atsižvelgdama į tai, pareiškėja prašė Tarnybos išaiškinti, ar kamino pritaistymas, atstumai, aukštis atitinka priešgaisrinės saugos reikalavimus ir jeigu neatitinka, prašė įpareigoti Gyvenamojo namo savininkus ištaisyti trūkumus (b. l. 14).

Tarnybos pareigūnas Tarnybiniu pranešimu, adresuotu Tarnybos viršininkui, informavo, kad 2022-10-20 Tarnyboje gautas pareiškėjos skundas dėl pažeistų teisių ar teisėtų interesų, dėl pristatyto dūmtraukio Gyvenamajame name; 2022-11-08 buvo atliktas faktinių aplinkybių patikrinimas vietoje; patikrinimo metu nustatyta, kad Gyvenamojo namo dūmtraukis, esantis rytinėje pastato dalyje prie Pastato vakarinės sienos yra žemesnis už priblokuoto statinio dvišlaitį stogą (Gaisrinės saugos taisyklių 24 p.), visos dūmtraukio sienelės turi būti ne mažiau kaip 120 mm storio, per visą dūmtraukio aukštį (26 p.); dūmtraukio metalinis įdėklas pritvirtintas metalinėmis apkabomis prie sublokuoto pastato medinių stogo vėjalėnčių (37 p.). Šiame Tarnybiniame pranešime taip pat nurodė, kad, peržiūrėjus sublokuotų pastatų savininkų pateiktus dokumentus, nėra galimybės nustatyti, kuriuo statybos etapu, ar statant Gyvenamąjį namą ar statant garažus su pagalbinėmis patalpomis (duomenys neskelbtini), ar vykdant šių patalpų paskirties pakeitimo į gyvenamąsias patalpas ir kapitalinį remontą, buvo pažeistos Gaisrinės saugos taisyklės; Gyvenamojo namo gyventojas E. K. patikino, kad jų namas pastatytas pagal 1997 m. išduotą statybos leidimą ir buvo priduosas Valstybinei komisijai. Taip pat Tarnybiniame pranešime informuojama, kad vadovaujantis Statybos įstatymo 6 str. 4 p. nuostatomis, statinys turi būti statomas ir pastatytas, o statybos sklypas tvarkomas taip, kad statybos metu ir naudojant pastatytą statinį trečiųjų asmenų gyvenimo ir veiklos sąlygos, kurias jie turėjo iki statybos pradžios, galėtų būti pakeistos tik pagal normatyvinių statybos techninių dokumentų ir normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų nuostatas; gyvenamųjų pastatų savininkams pateiktas atsakymas dėl skundo tyrimo, o apie skundo tyrimą informuota Administracija, kaip institucija atsakinga už statinių priežiūrą (b. l. 45-46).

Atsakydama į pareiškėjos 2022-10-14 Skundą, Tarnyba Sprendime, adresuotame pareiškėjai, trečiajam suinteresuotam asmeniui ir Administracijai, nurodė, kad 2022-10-20 Tarnyboje gautas pareiškėjos skundas dėl pažeistų teisių ar teisėtų interesų, dėl pristatyto dūmtraukio Gyvenamajame name; 2022-11-08 buvo atliktas faktinių aplinkybių patikrinimas vietoje; patikrinimo metu nustatyta, kad Gyvenamojo namo dūmtraukis, esantis rytinėje pastato dalyje prie Pastato vakarinės sienos yra žemesnis už priblokuoto statinio dvišlaitį stogą (Gaisrinės saugos taisyklių 24 p.), visos dūmtraukio sienelės turi būti ne mažiau kaip 120 mm storio, per visą dūmtraukio aukštį

(26 p.); dūmtraukio metalinis įdėklas pritvirtintas metalinėmis apkabomis prie sublokuoto pastato medinių stogo vėjalenčių (37 p.). Sprendime Tarnyba informavo, kad peržiūrėjus sublokuotų pastatų savininkų pateiktus dokumentus nėra galimybės nustatyti, kuriuo statybos etapu, ar statant Gyvenamąjį namą, ar statant garažus su pagalbinėmis patalpomis (duomenys neskelbtini), ar vykdant šių patalpų paskirties pakeitimo į gyvenamąsias patalpas ir kapitalinį remontą, buvo pažeistos Gaisrinės saugos taisyklės; Gyvenamojo namo gyventojas E. K. patikino, kad jų namas pastatytas pagal 1997 m. išduotą statybos leidimą ir buvo priduosas Valstybinei komisijai; vadovaujantis Statybos įstatymo 6 str. 4 p. nuostatomis, statinys turi būti statomas ir pastatytas, o statybos sklypas tvarkomas taip, kad statybos metu ir naudojant pastatytą statinį trečiųjų asmenų gyvenimo ir veiklos sąlygos, kurias jie turėjo iki statybos pradžios, galėtų būti pakeistos tik pagal normatyvinių statybos techninių dokumentų ir normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų nuostatas. Taip pat Tarnyba nurodė šio Sprendimo apskundimo tvarką (b. l. 15-17, 47-49).

Pareiškėja nesutinka su atsakovės Sprendimu ir Komisijai paduotu skundo pirmuoju reikalavimu Komisijos prašo jį panaikinti (b. l. 5-10).

Dėl Sprendimo panaikinimo

Pareiškėja skundžiamo Sprendimo neteisėtumą ginčija tuo aspektu, kad Tarnyba Sprendime Gaisrinės saugos taisyklių pažeidimo faktą nustatė ir konstatavo, tačiau nesiaiškino, kas yra už tai atsakingas ir poveikio priemonių netaikė, t. y. neįvykdė pareiškėjos 2022-10-14 Skunde nurodyto antrojo reikalavimo – įpareigoti Gyvenamojo namo savininkus ištaisyti trūkumus.

Atsakovės teigimu, dėl pareiškėjos 2022-10-14 Skunde pateikto prašymo pirmosios dalies, kuria pareiškėja prašė išaiškinti, ar Gyvenamojo namo kamino pritašymas, atstumai, aukštis, atitinka priešgaisrinės saugos reikalavimus, skundžiamame Sprendime yra atsakyta įvardijant neatitikimus galiojančioms Gaisrinės saugos taisyklėms, kurios yra normatyvinis statybos techninis dokumentas, taikomas projektuojant ir statant naujus statinius, rekonstruojamoms ar remontuojamoms statinių dalims, keičiant statinių ar statinių dalių naudojimo paskirtį (Gaisrinės saugos taisyklių 6 p.); patikrinimo metu buvo nustatyti šiuo metu galiojančių Gaisrinės saugos taisyklių, kurios įsigaliojo nuo 2013-10-28, pažeidimai pastate, kurio statyba baigta 2004 m., todėl vadovaujantis principu, kad teisės aktai atgal negalioja, nėra teisinio pagrindo įpareigoti naudotoją iš naujo perprojektuoti dūmtraukį pagal naujus reikalavimus, ir siekiant tiksliai nustatyti, kokie normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimai turėtų būti taikomi konkrečioms statiniams, būtina įvertinti statinio projektą ir įvertinti, ar statinys yra naudojamas taip, ir pagal tuos teisės aktų reikalavimus, kaip numatyta statinio projekte. Dėl antrosios prašymo dalies, kuria pareiškėja prašė įpareigoti Gyvenamojo namo savininkus ištaisyti trūkumus, atsakovės teigimu, Departamentas nėra įgaliotas taikyti poveikio priemonės už statinio naudojimo priežiūros reikalavimų nesilaikymą, todėl ginčijamu Sprendimu Tarnyba apie nustatytus normatyvinių statybos techninių dokumentų neatitikimus ir galimai naudojant statinį pažeidžiamus projekto sprendinius, informavo už statinių naudojimo priežiūrą atsakingą subjektą – Administraciją.

Pažymėtina, kad kiekviena bylos šalis turi įrodyti aplinkybes, kuriomis grindžia savo reikalavimus ir atsikirtimus. Šios taisyklės administraciniame procese kyla iš Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 56 str. 2 ir 5 d. įtvirtinto teisinio reglamentavimo. Šios taisyklės taikomos ir nagrinėjant bylas Komisijoje (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2019-12-04 sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-2106-415/2019; 2021-03-31 sprendimą administracinėje byloje Nr. A-643-815/2021; 2021-10-27 sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-3698-520/2021).

Lietuvos Respublikos Konstitucija įtvirtina atsakingo valdymo (gero administravimo) principą (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1999-05-11, 2004-12-13 nutarimai, 2004-11-05 išvada). Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012-03-01 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1605/2012).

Komisija sprendžia, kad nagrinėjamu atveju atsakovės veikimas ir su juo susijusių klausimų sprendimas yra sietinas su institucijos veikimu viešojo administravimo srityje, todėl jos veiklai yra

taikytinos ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) (teisės akto redakcija, galiojanti nuo 2022-01-29) normos.

Nagrinėjamu atveju atsakovė yra viešojo administravimo subjektas, todėl savo veikloje turi vadovautis ir atsakingo valdymo (gero administravimo) principu ir VAI 3 str. bei 10 str. įtvirtintais viešojo administravimo principais ir nuostatomis. Gero administravimo principas yra Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisinės sistemos pamatinis principas, įtvirtintas svarbiausiuose nacionalinio lygmens (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 str. 3 d.) bei tarptautiniuose dokumentuose (Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 41 str. ir kt.). Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms. Pagal formuojamą teismų praktiką geras viešojo administravimo principas apima asmens teisę į pagrįstą (faktais ir teisės normomis) bei motyvuotą administracinį sprendimą (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012-05-31 sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-2112/2012*), nešališkumo pareigą, pareigą imtis aktyvių veiksmų, padėti, elgtis rūpestingai ir atidžiai. Iš gero administravimo principo išplaukia, kad valstybės institucijos, priimdamos administracinius sprendimus, privalo dirbti rūpestingai ir atidžiai, veikti taip, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų. Pagal gero administravimo principą valstybės institucijos turi vykdyti procedūrą nešališkai ir objektyviai (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013-03-26 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-708/2013*, *2014-03-25 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-997/2014*, *2015-07-09 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1245-662/2015*). Šis principas suponuoja taip pat tai, kad viešojo administravimo subjektas turi pareigą pateikti suinteresuotam asmeniui objektyvią ir teisingą informaciją jį dominančiu klausimu (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015-06-26 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2142-624/2015*).

VAI 1 str. 1 d. nustatyta, kad šis įstatymas nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, viešojo administravimo subjektų sistemą ir administracinės procedūros organizavimo pagrindus; ūkio subjektų veiklos priežiūros pagrindines nuostatas; garantuoja asmens teisę apskusti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmens prašymų (skundų) nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmens ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje. Atsakovė privalo vadovautis VAI 3 str. įtvirtintais viešojo administravimo principais. VAI 3 str. 4 p. įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad administraciniai sprendimai, susiję su asmens teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Vadovaudamasis VAI 3 str. 5 p. nustatytu išsamumo principu, viešojo administravimo subjektas į prašymą (skundą) turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo (skundo) nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo (skundo) turinį.

VAI 10 str. 5 d. detalizuota, kad administraciniame sprendime turi būti nurodytas administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės, taip pat motyvai (VAI 10 str. 5 d. 5-6 p.).

Pagal VAI 2 str. 10 p., prašymu laikomas su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus, o pagal šio įstatymo 2 str. 12 p., skundas laikomas asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti. Iš šio teisinio reguliavimo seka, kad įstatymo leidėjas asmens kreipimąsi į viešojo administravimo institucijas yra suskirstęs į dvi kategorijas – skundus ir prašymus, kurių esminis skirtumas – kreipimosi į viešojo administravimo subjektą priežastis, t. y. ar toks kreipimasis yra susijęs su besikreipiančio asmens ar kito asmens galbūt pažeistomis teisėmis ir / ar teisėtais interesais.

Nagrinėjamu atveju Komisija sprendžia, kad vadovaujantis VAI 2 str. 12 p. pareiškėjos 2022-10-14 Skundas laikytinas asmens kreipimusi į viešojo administravimo subjektą (Tarnybą), kuriame nurodo, kad yra pažeistos jos ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti.

Asmens prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintas taisykles (VAI 11 str. 1 d.).

Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų 2007-08-22 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 875, 35 p. nustato, kad prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją.

Nuostatų (teisės akto redakcija galiojanti nuo 2019-01-01) 4.2 pp. nustatyta, kad valstybinės priešgaisrinės priežiūros subjektai, be kita ko, yra Departamento teritoriniai struktūriniai padaliniai – priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, kurios pagal kompetenciją atlieka valstybinę priešgaisrinę priežiūrą Departamento direktoriaus nustatytoje Lietuvos Respublikos teritorijos dalyje (Nuostatų 6 p.). Pagal Nuostatų 19 p., objektų priešgaisrinė būklė kontroliuojama atliekant objektų atitikties priešgaisrinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams patikrinimus Departamento direktoriaus nustatyta tvarka.

Aprašas (teisės akto redakcija galiojusi nuo 2022-02-05 iki 2023-01-18) nustato valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnų atliekamų objektų patikrinimų atlikimo pagrindus, tvarką, periodiškumą ir uždraudimo eksploatuoti objektus tvarką (Aprašo 1 p.).

Objekto atitikties gaisrinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams patikrinimų (toliau – objekto patikrinimas, patikrinimas) tikslas – apsaugoti žmonių gyvybę ir sveikatą, turtą ir aplinką nuo gaisrų sukeltos žalos, mažinti galinčių kilti gaisrų skaičių tikrinamuose objektuose (Aprašo 2 p.).

Nauji objektai į tikrintinų objektų sąrašą įtraukiami valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnams (toliau – pareigūnas) gavus informaciją apie eksploatuojamą objektą, kai pareigūnai nagrinėja gautus prašymus ir skundus (Aprašo 11.3 pp.).

Pareigūnas, Aprašo 11 punkte nurodytais būdais gavęs informaciją apie objektą, kuris nėra įtrauktas į tikrintinų objektų sąrašą, per 10 darbo dienų ją įvertina, esant poreikiui informaciją pasitiksina prieinamuose valstybės registruose, nustato objekto grupę ir surašo tarnybinį pranešimą dėl objekto įtraukimo į tikrintinų objektų sąrašą, kurį pateikia tiesioginiam vadovui (Priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Valstybinės priešgaisrinės priežiūros skyriaus viršininkui arba priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos viršininkui) (Aprašo 12 p.).

Priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Valstybinės priešgaisrinės priežiūros skyriaus viršininkas arba Priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos viršininkas, gavęs tarnybinį pranešimą dėl objekto įtraukimo į tikrintinų objektų sąrašą, per 5 darbo dienas priima sprendimą (Departamento dokumentų valdymo sistemoje užrašo rezoliuciją ant tarnybinio pranešimo) ir paveda konkrečiam pareigūnui įtraukti objektą į tikrintinų objektų sąrašą (Aprašo 13 p.).

Gavęs rezoliuciją įtraukti objektą į tikrintinų objektų sąrašą, pareigūnas sukuria objekto svetainę Valstybinės priešgaisrinės priežiūros veiklos administravimo informacinėje sistemoje ir grafoje „kito tikrinimo data“ įrašo bet kurią ateinančių metų pirmojo pusmečio datą. Tokiu būdu objektas bus įtrauktas į ateinančių metų objektų patikrinimų planą (Aprašo 14 p.).

Objektų patikrinimai skirstomi į planinius ir neplaninius (Aprašo 17 p.).

Neplaninis objekto patikrinimas, be kita ko, atliekamas tik esant motyvuotam vyriausiojo arba vyresniojo valstybinės priešgaisrinės priežiūros inspektoriaus sprendimui atlikti patikrinimą įvertinus turimą informaciją (gautus skundus, pranešimus, prašymus ar kitą informaciją, gautą atliekant valstybinės priešgaisrinės priežiūros funkcijas) ir kilus pagrįstų įtarimų, kad objekto veikla gali pažeisti gaisrinę saugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus ir kelti grėsmę objekte ar už jo ribų esančių žmonių saugumui (Aprašo 50.2 pp.).

Motyvuotas sprendimas atlikti neplaninį objekto patikrinimą įforminamas valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūno parengtu ir tiesioginio vadovo pasirašytu pavedimu atlikti objekto patikrinimą (Aprašo 52 p.).

Sprendimas dėl neplaninio objekto patikrinimo turi būti priimtas per 5 darbo dienas, o neplaninis patikrinimas turi būti pradėtas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Aprašo 50.1–50.5 pp. nurodytų pagrindų atlikti neplaninį objekto patikrinimą atsiradimo dienos (Aprašo 53 p.).

Neplaninio objekto patikrinimo trukmė priklauso nuo skundo, prašymo ar pranešimo turinio ir faktinių aplinkybių, tačiau turi neviršyti 2 darbo dienų. Esant objektyvioms priežastims (didelis atstumas iki objekto, objekto sudėtingumas (jo dydis, sudėtinga infrastruktūra, konstrukcija),

sprendimą dėl neplaninio objekto patikrinimo priimantis pareigūnas gali nustatyti ilgesnę neplaninio patikrinimo atlikimo trukmę, kuri įrašoma pavedime (Aprašo 54 p.).

Atliekant neplaninį objekto patikrinimą Aprašo 50.1–50.3 papunkčiuose nurodytais pagrindais, atsižvelgiama į skundo, pranešimo ar prašymo turinį ir tikrinamos jame nurodytos aplinkybės (Aprašo 56 p.).

Neplaninio patikrinimo metu nustačius kitus, su nagrinėjamomis aplinkybėmis nesusijusius gaisrinės saugos pažeidimus, atliekami Aprašo 64 p. nurodyti veiksmai (Aprašo 56 p.).

Objekto patikrinimo metu vizualiai tikrinama, kaip laikomasi teisės aktų, nustatančių eksploatuojamų objektų gaisrinės saugos reikalavimus, ir atsižvelgiama į kitus veiksnius, turinčius įtakos žmonių ir turto gaisrinei saugai (Aprašo 56 p.).

Aprašo 63 p. įtvirtinta, kad objekto patikrinimo metu vizualiai tikrinama, kaip laikomasi teisės aktų, nustatančių eksploatuojamų objektų gaisrinės saugos reikalavimus, ir atsižvelgiama į kitus veiksnius, turinčius įtakos žmonių ir turto gaisrinei saugai. Siekdamas įsitikinti, kad aktyviosios gaisrinės saugos sistemos veikia, pareigūnas turi teisę reikalauti išbandyti (patikrinti) šias sistemas, jeigu išbandymus įmanoma atlikti nestabdant objekto veiklos.

Objekto patikrinimo metu pastebėjus galimus gaisrinės saugos normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimų pažeidimus, padarytus eksploatuojant objektą, arba nustačius, kad statinys naudojamas ne pagal paskirtį, apie tai raštu informuojami Statybos įstatymo 49 str. 1 d. nurodyti statinio naudojimo priežiūrą atliekantys viešojo administravimo subjektai (Aprašo 71 p.).

Pagal Statybų įstatymo 49 str. 1 d., statinių naudojimo priežiūrą, be kita ko, atlieka šie viešojo administravimo subjektai:

1) energetikos objektų – Valstybinė energetikos reguliavimo taryba pagal Energetikos ministerijos nustatytą tvarką;

2) susisiekimo komunikacijų ir su jomis susijusių kitų inžinerinių statinių, taip pat hidrotechnikos statinių Baltijos jūroje ir vidaus vandens telkiniuose – Susisiekimo ministerija ir (ar) jos įgaliotos organizacijos (išskyrus susisiekimo komunikacijas, kurios nepriklauso jos valdymo sričiai) pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą sąrašą;

3) statinių, nenurodytų šio straipsnio 1 dalies 1, 2 punktuose, – savivaldybių administracijos.

Nagrinėjamu atveju sprendžiant dėl pareiškėjos prašomo panaikinti Sprendimo teisėtumo, svarbu įvertinti atsakovei paduoto pareiškėjos 2022-10-14 Skundo turinį ir esmę. Nagrinėjamo ginčo dalykas yra atsakovės Sprendimas, kuriuo buvo išnagrinėtas pareiškėjos 2022-10-14 Skundas, kuriuo pareiškėja informavo apie galimai pažeistas jos teises ar teisėtus interesus dėl Gyvenamojo namo kamino ir prašė Tarnybos įpareigoti šio Gyvenamojo namo savininkus ištaisyti trūkumus. Iš pareiškėjos Tarnybai paduoto 2022-10-14 Skundo turinio matoma, kad šiuo skundu pareiškėja prašė Tarnybos išaiškinti, ar Gyvenamojo namo kamino pritaissymas, atstumai, aukštis atitinka priešgaisrinės saugos reikalavimus ir jeigu neatitinka, prašė įpareigoti Gyvenamojo namo savininkus ištaisyti trūkumus. Išanalizavus skundžiamo Sprendimo turinį, matoma, kad šio Sprendimo pirmojoje pastraipoje išdėstytos faktinės aplinkybės, jog 2022-10-20 Tarnyboje buvo gautas pareiškėjos 2022-10-14 Skundas; 2022-11-08 atliktas faktinių aplinkybių patikrinimas vietoje; aplinkybės, kas buvo nustatyta patikrinimo metu (pateiktos nuorodos į Gaisrinės saugos taisyklių punktus). Antrojoje Sprendimo pastraipoje atsakovė nurodė, kad peržiūrėjus sublokuotų pastatų savininkų pateiktus dokumentus, nėra galimybės nustatyti, kuriuo statybos etapu buvo pažeistos Gaisrinės saugos taisyklės. Iš šios Sprendimo dalies vertintina, kad atsakovė nustatė, kad šiuo atveju buvo pažeistos Gaisrinės saugos taisyklės, tačiau Komisija, įvertinusi pareiškėjos 2022-10-14 Skundo argumentus ir skundžiamo Sprendimo turinį, sprendžia, kad nagrinėjamu atveju atsakovės, kaip institucijos kontroliuojančios objektų atitiktį priešgaisrinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams, savarankiška išvada dėl Gyvenamojo namo kamino nustatytų pažeidimų nebuvo padaryta. Kaip jau minėta, pareiškėja 2022-10-14 Skunde suformulavo konkretų klausimą, t. y. ar Gyvenamojo namo kamino pritaissymas, atstumai, aukštis atitinka priešgaisrinės saugos reikalavimus, tačiau iš Sprendimo turinio matoma, kad atsakovė į šį pareiškėjos klausimą aiškaus ir išsamaus atsakymo nepateikė.

Nagrinėjama atveju iš pareiškėjos Tarnybai paduoto 2022-10-14 Skundo turinio taip pat matoma, kad šiuo skundu pareiškėja prašė Tarnybos, nustatius Gyvenamojo namo kamino priešgaisrinės saugos reikalavimų neatitikimus, įpareigoti Gyvenamojo namo savininkus ištaisyti trūkumus. Iš skundžiamo Sprendimo turinio matoma, kad šiuo aspektu atsakovė jokios informacijos pareiškėjai nepateikė. Atsakovė atsiliepime į pareiškėjos skundą nurodė, kad dėl pareiškėjos 2022-10-14 Skunde Tarnybai išdėstytos antrosios prašymo dalies, kuria pareiškėja prašė įpareigoti Gyvenamojo namo savininkus ištaisyti trūkumus, informacija buvo pateikta už statinių naudojimo priežiūrą atsakingam subjektui – Savivaldybės administracijai. Komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 11 str. 2 d. 2 p., 2023-01-04 raštu „Dėl informacijos pateikimo“ Nr. 19R4-6 kreipėsi į Savivaldybės administraciją, prašydama pateikti rašytinius paaiškinimus, susijusius su atsakovės atsiliepime į pareiškėjos Komisijai paduotą skundą nurodytomis aplinkybėmis. Savivaldybės administracija 2023-01-09 raštu „Dėl informacijos pateikimo“ (reg. Nr. 20R4-14) informavo Komisiją, kad neatliko jokių veiksmų, susijusių su kamino patikrinimu Gyvenamajame name, nes ginčo objektas nėra atskiras statinys ir pagal kompetenciją patikrą turi atlikti Departamentas.

Atsižvelgdama į nagrinėjamoje byloje nustatytas teisiškai reikšmingas aplinkybes, įvertinusi pareiškėjos 2022-10-14 Skundo turinį ir atsakovės Sprendimą, Komisija sprendžia, kad atsakovė neišnagrinėjo pareiškėjos 2022-10-14 Skundo visa apimtimi, ginčijamas Sprendimas nėra pagrįstas aiškiais ir išsamiais administracinio sprendimo motyvais. Kaip jau minėta, pagal VAI 3 str. 5 p. išsamumo principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą (skundą) turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo (skundo) nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo (skundo) turinį. Vadovaujantis VAI įtvirtintu išsamumo principu, būtent atsakovei tenka pareiga pagrįsti savo priimamus administracinius aktus.

Pažymėtina, kad aiškindamas ankstesnės VAI redakcijos VAI 8 str., reglamentuojantį individualiam administraciniam aktui keliamus reikalavimus, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo jurisprudencijoje yra konstatavęs, kad VAI 8 str. nuostatos reiškia, kad akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2010-11-15 sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-15/2010*). Administracinio sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas paprastai turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, kad būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar tai darant tik iš dalies, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013-11-21 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-2124/2013*).

Įvertinusi byloje nustatytas faktines aplinkybes, ginčo klausimą reglamentuojančius teisės aktus bei Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką, Komisija sprendžia, kad VAI įtvirtinta nuostata priimti VAI 10 str. 5 d. 5 ir 6 p. reikalavimus atitinkančio turinio sprendimą dėl asmens prašymo (skundo) nebuvo įgyvendinta. Komisija neturi pareigos pati apibrėžti teisinio reguliavimo bei teisiškai reikšmingų faktinių aplinkybių – tai viešojo administravimo subjekto pareiga. Dėl nurodytų skundžiamo Sprendimo trūkumų konstatuotina, kad pareiškėjos 2022-10-14 Skundas buvo išnagrinėtas netinkamai, o Sprendimas priimtas, pažeidžiant VAI numatytus administraciniam sprendimui keliamus reikalavimus, išsamumo ir gero administravimo principus.

Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes, sprendžiama, kad yra pagrindas panaikinti skundžiamą Sprendimą. Skundžiamo akto ar jo dalies panaikinimas reiškia, kad konkrečiu atveju atkuriami buvusi iki ginčijamo akto ar jo dalies priėmimo padėtis. Nagrinėjamoje byloje panaikinus Sprendimą,

atsakovei kyla pareiga teisės aktų nustatyta tvarka iš naujo spręsti klausimą dėl pareiškėjos 2022-10-14 Skundo.

Dėl įpareigojimo atlikti veiksmus

Antruoju ir trečiuoju skundo reikalavimais pareiškėja prašė įpareigoti atsakovę iširti aplinkybes, susijusias su Gaisrinės saugos taisyklių pažeidimu įrengiant kaminą ant gyvenamojo namo adresu (duomenys neskelbtini) ir įpareigoti trečiąjį suinteresuotą asmenį B. K. pašalinti padarytą pažeidimą.

Pažymėtina, kad, kaip jau minėta, skundžiamo akto panaikinimas reiškia, kad konkrečiu atveju atkuriami buvusi iki ginčijamo akto ar jo dalies priėmimo padėtis. Nagrinėjamoje byloje panaikinus Sprendimą, atsakovei kyla pareiga teisės aktų nustatyta tvarka iš naujo spręsti klausimą dėl pareiškėjos 2022-10-14 Skundo.

Pagal Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 5 str. 2 d., Komisija nagrinėja skundus dėl teritorinių valstybinio administravimo subjektų ir savivaldybių administravimo subjektų, esančių jų veiklos teritorijoje, priimtų individualių administracinių aktų, taip pat veiksmų (neveikimo) teisėtumo, taip pat šių subjektų vilkinimo atlikti jų kompetencijai priskirtus veiksmus teisėtumo ir pagrįstumo. Ši nuostata apibrėžia Komisijos kompetencijos ribas, todėl Komisija neturi teisinio pagrindo įpareigoti atsakovę atlikti pareiškėjos skunde prašomų veiksmų. Atsižvelgiant į tai, skundas šioje dalyje atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 14 str. 7 d., 19 str., 20 str. 1 d. 1 p., 2 p. ir 22 str. Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos R. P., atstovaujamos advokato padėjėjos S. R., skundą tenkinti iš dalies.

Panaikinti Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Kauno priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Marijampolės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos 2022-11-21 sprendimą Nr. 9.4-2-1587/2022(11.2.109 E) „Dėl pažeistų teisių ar teisėtų interesų“.

Kitoje dalyje pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Bylos šalys turi teisę šį sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo apskusti Regionų apygardos administracinio teismo Kauno rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Vesta Šliogerytė

Komisijos narė

Asta Povilonienė

Sigita Šimbelytė